

สป 18/20

องค์การบริหารส่วนตำบลหนองน้ำใส
เลขรับที่ 1109/รชบ.
วันที่ 24 ก.ย. 2562
เวลา 13.18

ที่ สก ๐๔๑๘.๑/ว ๔๑๕

ที่ว่าการอำเภอวัฒนานคร
ถนนสุวรรณศร สก ๒๗๑๖๐

๒๑ กันยายน ๒๕๖๒

เรื่อง ขอความร่วมมือเผยแพร่ประชาสัมพันธ์คำแนะนำการกำจัดแมลงหวี่
เรียน นายกเทศมนตรีตำบลวัฒนานคร, นายกองค้การบริหารส่วนตำบล ทุกแห่ง และกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน
ทุกตำบล/ หมู่บ้าน
สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาเอกสารความรู้และการป้องกันกำจัดแมลงหวี่ จำนวน ๑ ชุด

ด้วยจังหวัดสระแก้วได้รับเรื่องราร้องเรียน/ ร้องทุกข์ กรณีราษฎรขอความช่วยเหลือในการแก้ไข
ปัญหาแมลงหวี่รบกวน ซึ่งจังหวัดได้มอบหมายศูนย์ควบคุมโรคติดต่อฯ นำโดยแมลงที่ ๖.๒ จังหวัดสระแก้ว
ตรวจสอบข้อเท็จจริงและได้มีข้อมูลเกี่ยวกับวงจรชีวิตและแนวทางการกำจัดแหล่งเพาะพันธุ์แมลงหวี่ รายละเอียด
ตามสำเนาเอกสารความรู้และการป้องกันที่แนบมาพร้อมนี้

เพื่อเป็นการป้องกันโรคติดต่อที่มีแมลงหวี่เป็นพาหะอย่างครอบคลุมทั่วพื้นที่จังหวัดสระแก้ว
จังหวัดสระแก้วจึงขอให้เผยแพร่ประชาสัมพันธ์คำแนะนำการกำจัดแมลงหวี่ให้ผู้ปกครองท้องที่ ผู้นำชุมชน
ประชาสัมพันธ์เรื่องดังกล่าวให้ราษฎรในพื้นที่ได้รับทราบต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อทราบและดำเนินการ

เรียน ปลัด/นายกอบต.หนองน้ำใส

เพื่อโปรดทราบ
 เพื่อโปรดพิจารณา
รชบ. ๑๖๓๓๖๖
- ขอสงวนลิขสิทธิ์
ร.ร. ๑๖๓๓๖๖
กช. กช. ๑๖๓๓๖๖

ขอแสดงความนับถือ

(นายแอนนท์ พันธ์นง)
นายอำเภอวัฒนานคร

(ลงชื่อ).....ผู้รับ
(นางสาวกัญญาวัฒน์ ชะนะชัย)
เจ้าพนักงานธุรการปฏิบัติงาน

- นอไปตงจก
ป.๕.

(นางสาววรรณลักษณ์ อัครเมธรัตน์)
หัวหน้าสำนักปลัด

(นายบัณฑิต ผลาหาญ)
ผู้อำนวยการกองช่าง รักษาการแทน
ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลหนองน้ำใส
- สป / กชบ. / ต.น.น.ส.

ที่ทำการปกครองอำเภอ
กลุ่มงานอำนวยความสะดวก
ศูนย์ดำรงธรรมอำเภอ
โทร./ โทรสาร ๐๓๗ ๒๖๑ ๕๕๘ - ๙

ผู้รับผิดชอบงาน : ๐๖๓ ๙๐๓ ๓๒๓๗ (นายอนุรักษ อุนภิรมย์ ปลัดอำเภอ)

- 11/1 9/11 ๕/๑๗ / นอไปตงจก
นอไปตงจก / นอไปตงจก / ต.น.น.ส. / กช. / ต.น.น.ส.
๒๕ ก.ย. ๖๒

(นายบัณฑิต ผลาหาญ)
ผู้อำนวยการกองช่าง
รักษาการแทนปลัด ปฏิบัติหน้าที่
นายกองค้การบริหารส่วนตำบลหนองน้ำใส

แมลงหวี่

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Drosophila* sp.

Class : Insecta

Order : Diptera

Family : Drosophilidae

แมลงหวี่ เป็นพาหะนำโรคที่พบเห็นได้ทั่วไป โดยเฉพาะบริเวณกองขยะ แหล่งอาหาร เศษเปลือกผลไม้ ผลไม้เน่า ผักเน่า ถังหมักน้ำผลไม้ ถังหมักเหล้าไวน์ โรงงานน้ำส้มสายชู อาหารหมักดอง เพี้ย น้ำเลี้ยงที่ออกจากแผลตามลำต้นพืช

ลักษณะทั่วไปของแมลงหวี่

เป็นแมลงที่มีขนาดเล็กมีปีกคู่หน้าเด่นชัดสำหรับบิน ปีกคู่ที่สองลดขนาดลงจนเป็นคุ่มเล็กๆ ทำหน้าที่ในการทรงตัว บนปีกมีขนคล้ายผีเสื้อกลางคืน ไม่มีเส้นขวางปีก ยกเว้น โคน ปีก ลักษณะปีกเป็นแผ่นบาง ตัวเมียวางไข่ในอาหาร ตัวอ่อนกินยีสต์ที่เจริญในผลไม้ โดยทั่วไปปากของแมลงหวี่จะเป็นปากชนิดดูดกินและเลีย

ไข่ (egg) มีลักษณะเป็นสีขาวยาวประมาณ 0.5 mm. ด้านหลังแบนกว่าด้านท้องที่ ผิวเปลือกมีลักษณะเป็นรอยปกเหลี่ยมคล้ายรังผึ้งต่อกัน ด้านหัวมีหนวด (filament) คู่หนึ่ง สำหรับพุงไข่ไม่ให้จมลงในอาหารเหลว

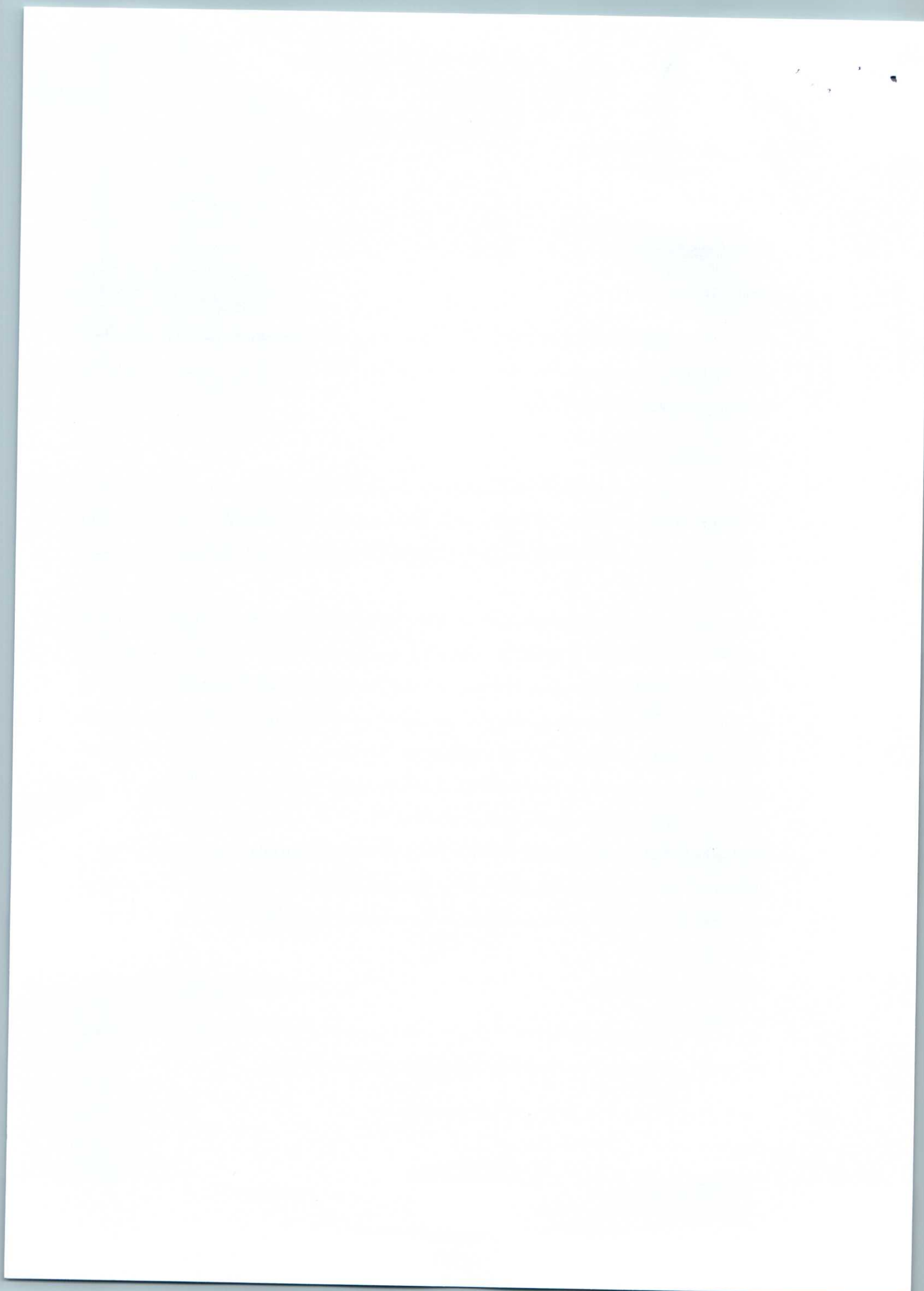
ตัวหนอน (larva) หลังจากฟักออกจากไข่ ตัวหนอนจะลอกคราบ 2 ครั้ง ตัวหนอนที่โตเต็มที่จะยาวประมาณ 4.5 mm. ระยะเวลาที่ตัวหนอนจะกินอาหารจุกมาก ลักษณะตัวหนอนจะใสเมื่อส่องด้วยกล้องจะมองเห็นสมอง (ganglion) ซึ่งอยู่ตอนบนด้านหัวและต่ำลงมาจะเป็น ค่อมน้ำลาย (Salivary gland) ส่วนค่อมสร้างเชื้อสืบพันธุ์ (gonads) จะอยู่ก่อนไปทางด้านท้ายของลำตัว ถ้าเป็นอณฑะ (testis) จะมีขนาดใหญ่กว่ารังไข่ (Ovary) ซึ่งอาจจะใช้เป็น เครื่องแยกเพศแมลงหวี่ตั้งแต่ยังเป็นตัวหนอนได้

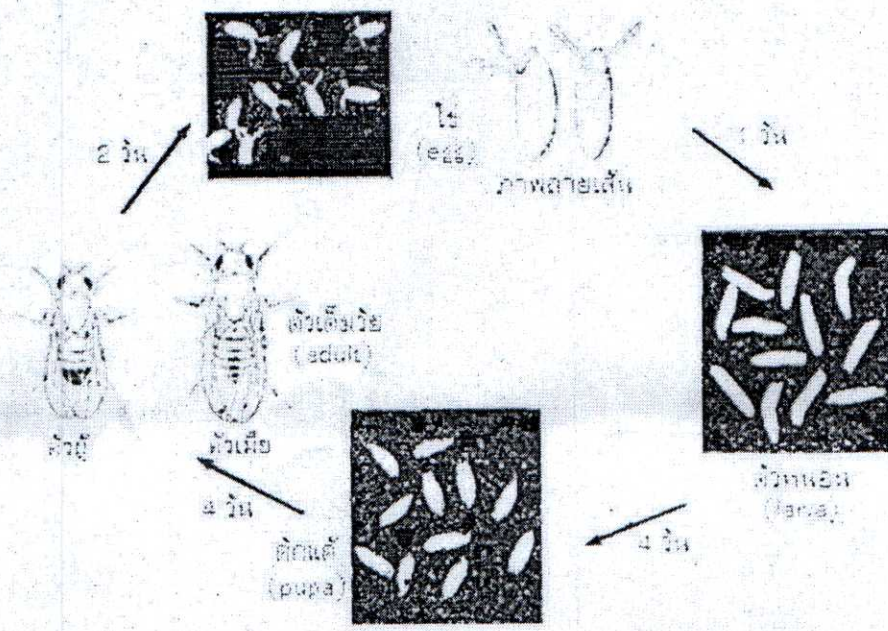
ดักแด้ (pupa) หนอนที่แก่เต็มที่จะคลานขึ้นไปหาที่แห้ง ๆ เพื่อเข้าดักแด้ สีของดักแด้ ระยะเวลาที่มีสีจางจะค่อยเข้มขึ้นตามลำดับจนเป็นสีน้ำตาล เมื่อเป็นสภาพดักแด้ที่สมบูรณ์แล้ว ก็จะทำลายผนังดักแด้ออกมา แมลงหวี่ที่ออกจากดักแด้ใหม่ ๆ จะมีสีซีด ลำตัวยาวและปีกยังไม่กาง ในระยะเพียงไม่กี่ชั่วโมงปีกจะกางออก ลำตัวหดสั้นเป็นปกติสีจะเข้มขึ้น

วงจรชีวิตและการแพร่พันธุ์

แมลงหวี่มีอายุขัยประมาณ 10 สัปดาห์ และตัวเมียวางไข่ได้ประมาณ 3000 ฟองต่อตัว อุณหภูมิที่เหมาะสมกับแมลงหวี่ประมาณ 20 -25 องศาเซลเซียส โดยวงจรชีวิตแมลงหวี่จะเป็นดังนี้

1. จากไข่ (egg) ใช้เวลา 1 วัน จึงฟักออกเป็นตัวหนอน
2. จากตัวหนอน (larva) ใช้เวลา 4 วัน จึงเข้าดักแด้
3. จากดักแด้ (pupa) ใช้เวลา 4 วัน จึงเจริญเป็นตัวเต็มวัย
4. จากตัวแก่ (adult) ใช้เวลา 2 วัน เจริญเติบโตผสมพันธุ์ได้

ภาพวงจรชีวิตของแมลงหวี่

ความสำคัญในทางสาธารณสุข

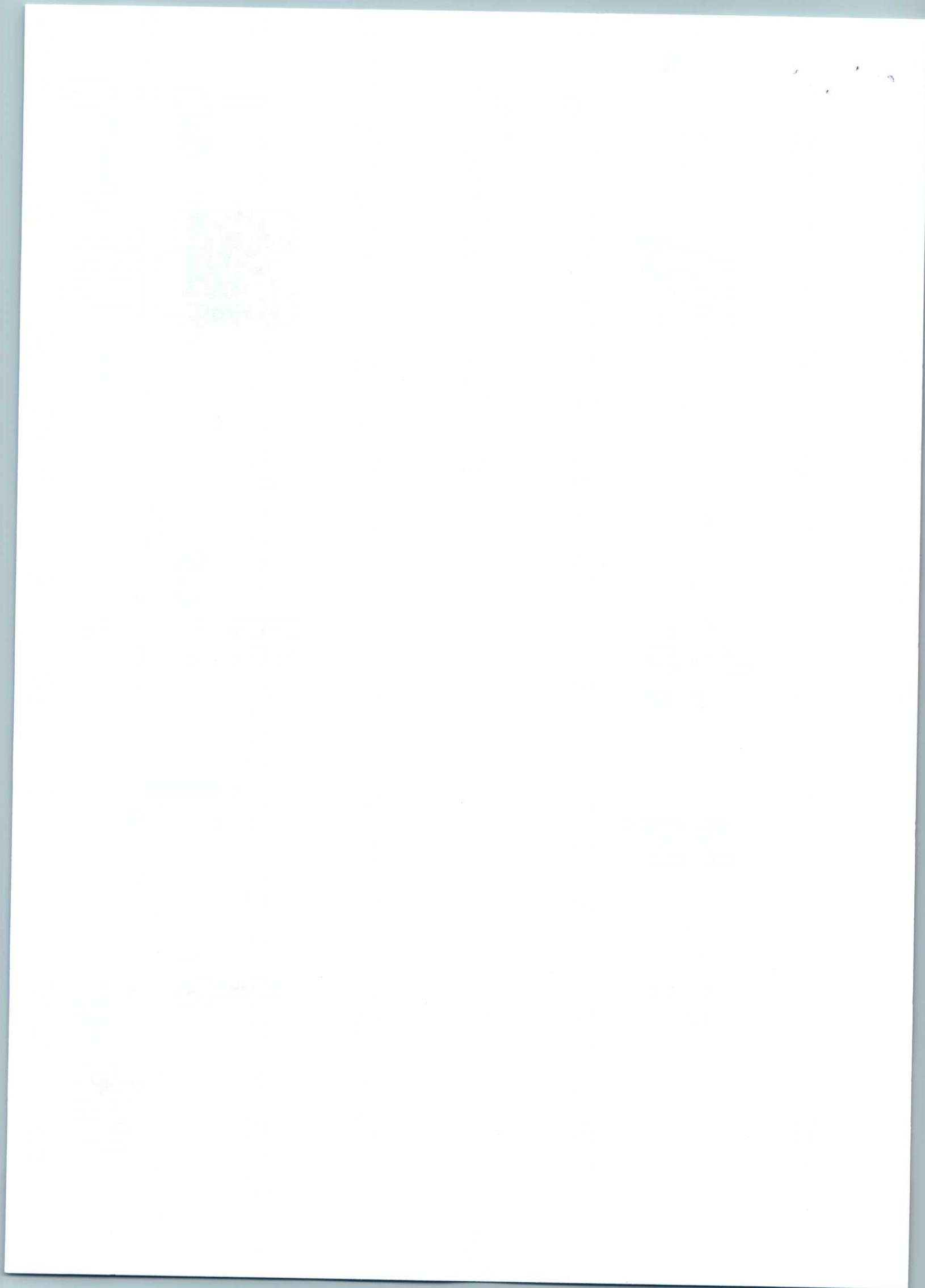
เนื่องจากแมลงหวี่เพาะพันธุ์ ตามแหล่งขยะ ผัก ผลไม้คอง เน่าเปื่อย เชื้อรา สัตว์ปศุสัตว์ มูลสัตว์ และตามลำตัว ขา มีขนทำให้เชื้อโรคต่างๆ เช่น บิด ไทฟอยด์ มีโอกาสติดมากับแมลงหวี่ที่มากตอมอาหารทำให้เกิดการปนเปื้อนของเชื้อโรคต่างๆ ในอาหารของคนทำให้สามารถถ่ายทอดโรคทางเดินอาหารสู่คนได้ นอกจากนี้แมลงหวี่เป็นแมลงขนาดเล็กมีนิสัยชอบบินเป็นกลุ่ม ตอมตามที่ชื้น เช่น ตาของคนทำให้แพร่เชื้อโรคตาแดงสู่คนได้

การควบคุมและกำจัด

ในการดำเนินการควบคุมกำจัดแมลงหวี่ให้มีประสิทธิภาพนั้น ควรสำรวจหาแหล่งเพาะพันธุ์และความชุกชุมของแมลงหวี่ เพื่อนำมาวางแผนในการควบคุมและกำจัด และควรใช้ความรู้เรื่องวงจรชีวิตและการแพร่พันธุ์ในการควบคุมกำจัดด้วย ซึ่งแนวทางการควบคุมกำจัดแมลงหวี่มีหลักใหญ่ๆ 3 ประการ คือ

1. การปรับปรุงสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อม

- 1.1 ทิ้งเศษอาหาร เศษผัก ผลไม้ ขยะต่างๆ ในถังขยะที่ฝาปิดมิดชิด ไม่รั่วหรือซึมน้ำและนำขยะไปกำจัดโดยการ เผาฝัง หมักทำปุ๋ย ถมที่ หรือเลี้ยงสัตว์ และต้องนำถังขยะไปทำความสะอาด
- 1.2 กำจัดมูลสัตว์ สัตว์ปศุสัตว์ โดยการฝัง หมักทำปุ๋ย หมักในถังหมักแก๊สชีวภาพ
- 1.3 ควรเก็บผัก ผลไม้ ของหมักคองในภาชนะ ตู้เก็บอาหาร หรือมีฝาชีตาละเอียด ไม่ให้แมลงหวี่ตอม
- 1.4 บริเวณสถานที่ประกอบอาหาร ห้องครัว ภัตตาคาร ร้านอาหาร ควรกูดด้วยมุ้งลวดตาข่าย ป้องกันไม่ให้แมลงหวี่เข้าไปรบกวนหรือตอมอาหาร

2. การทำลายตัวอ่อนของแมลงหวี่

2.1 ค้นหาแหล่งเพาะพันธุ์ จากนั้นใช้วิธีฝังกลบและเผาทำลายแหล่งเพาะพันธุ์

2.2 นำมูลสัตว์ไปฝังแดดทำลายไข่/หนอนของแมลงหวี่

2.3 ใช้สารเคมีทำลายหนอนแมลงหวี่ตามคำแนะนำการใช้ฉลาก เช่น ใช้สาร ไพเรทริน ไดอะซีมีออน คลอไพริฟอส มาลาไทออน

3. การทำลายตัวแก่ของแมลงหวี่

วิธีกล ใช้ยางขนุนหรือการจับแมลงทาเชือกนำไปแขวนเหนือผลไม้เน่า เพื่อดักจับแมลงหวี่

วิธีสารเคมี

-ใช้สารเคมีชนิดที่มีอันตรายน้อยต่อมนุษย์ เช่น ไพเรทริน 0.1-0.4% ฉีดพ่นในอาคารบ้านเรือน

-ใช้สารเคมีพ่นตามแหล่งเพาะพันธุ์นอกอาคารบ้านเรือน เช่น

Malathion ความเข้มข้น 2-5%

Diazinon ความเข้มข้น 0.5-1%

Fenelrothion ความเข้มข้น 0.5-1%

Ronnel ความเข้มข้น 1%

-ใช้ของหมักคอง เช่น มะม่วงคอง ผักเสี้ยนคอง หรือสับประรดผสมกับ Proproxur 0.1-2%

อ้างอิง

การเพาะเลี้ยงแมลงหวี่ด้วยอาหารเหลวและอาหารแข็ง/สืบค้นเมื่อวันที่ 31 กรกฎาคม 2562./
http://web.ku.ac.th/schoolnet/snet4/fly_fruit/index.html

การควบคุมแมลงและสัตว์นำโรค/สืบค้นเมื่อวันที่ 31 กรกฎาคม 2562./

www.foodsanitation.bangkok.go.th

